

Datum	Diarienummer	Finansdepartementet
2016-02-02	1.3.1-Å2015-1762	103 33 Stockholm

Dokumenttyp
Remissvar

Kompletteringar av RUT-avdraget (Fi2015/05736/S1)

Tillväxtverket arbetar för att stärka företagens konkurrenskraft. Det gör myndigheten genom att skapa bättre förutsättningar för företagande och attraktiva regionala miljöer där företag utvecklas – ett Sverige med fler företag som vill, kan och vågar. I detta arbete är enkla och tydliga regler utifrån företagens behov samt förutsättningar för företagande på likvärdiga villkor i fokus för Tillväxtverket. Remissvaret är skrivet utifrån dessa utgångspunkter.

Sammanfattning

Myndigheten ser i stort positivt på att RUT-avdraget kompletteras med de tjänster som föreslås i promemorian, då detta kan bidra till fler nya företag och fler företag som växer samt bidra till en snabbare integration för nyanlända. Tillväxtverket anser dock att regeringen bör ta ställning till följande aspekter i samband med beslut:

- regeringen bör verka för att reducera den osäkerhet som råder i företag som berörs av RUT-avdrag och tydligöra gränsdrawingarna i husavdraget i sin helhet.
- regeringen låter utvärdera de samhällsekonomiska effekterna av RUT och ROT för att få kunskap om dess konsekvenser ur olika aspekter på kort och lång sikt.
- regeringen bör överväga att utöka RUT-avdraget till hushåll som köper tjänster från arbetsintegrerande sociala företag för att ytterligare stärka det sociala perspektivet och arbetet med jämställdhet och integration.
- regeringen bör följa de jämställdhetsrelaterade konsekvenserna av RUT och ROT i sin helhet samt dess påverkan på ungas företagande.

Tillväxtverkets synpunkter

Tillväxtverket ser i stort positivt på förslaget att utöka RUT-avdraget så att möjligheterna till skattereduktion även omfattar beskärning av och borttagande av träd och buskar inom ramen för trädgårdstjänster, flyttjänster och it-tjänster i bostaden. Sammantaget skapar de föreslagna förändringarna av RUT, enligt Tillväxtverkets bedömning, förutsättningar för fler nya företag och öppnar upp för existerande företag att erbjuda fler tjänster samt anställa fler för att kunna leverera de efterfrågade tjänsterna.

Myndigheten anser att regeringen bör ta ställning till följande aspekter i samband med beslut om komplettering av RUT-avdraget.

Kan bidra till en snabbare integration

Förslaget innebär att trösklarna sänks för nyanlända att få sin första anställning, etablera sig på arbetsmarknaden i Sverige eller starta företag. En effektivare integration förutsätter bland annat att nyanlända kvinnor och män kan få en första

anställning även om de inte fullt ut behärskar svenska eller har fått sin kompetens eller utbildning validerad i Sverige. Studier visar att ett arbete är bästa sättet för nyanlända att lära sig språket och snabbt komma in i samhället. Ingångsjobb med låga trösklar är därför en möjlighet för Sverige att på sikt ta vara på potentialen hos alla människor, oavsett kön, ålder och bakgrund. Det finns även en tillväxtpotential i att de it-tjänster som föreslås omfattas av RUT-avdraget bidrar till att digitaliseringen i Sverige utvecklas i en positiv riktning.

Stabila och tydliga regler för företag

Tillväxtverket vill framhålla att företagen vill ha och behöver stabila spelregler som inte ändras alltför ofta. RUT-avdraget har diskuterats och förändrats under de senaste åren, vilket skapar en osäkerhet hos företagen om vilka förutsättningar som gäller. Från den 1 augusti 2015 omfattas inte läxhjälp och matlagning av RUT-avdraget. Den 1 januari 2016 infördes en åldersgräns på 65 år som styr taket för RUT-avdraget – 25 000 kronor eller 50 000 kronor. I denna promemoria föreslås RUT-avdraget utökas till att omfatta fler tjänster från och med den 1 augusti 2016. Reglerna gällande husavdraget i sin helhet blir mer komplexa för företagen att förhålla sig till och gränsdragningsproblematiken ökar, till exempel kan det vara svårt att förstå om tjänsten omfattas av RUT eller ROT.

Förslagen i promemorian ökar därmed komplexiteten i reglerna för husavdraget, vilket får konsekvenser för företagen. Ur företagets synvinkel är det bättre att införa förändringar vid ett och samma tillfälle, än vid flera tillfällen spridda över tid. Förändrade regler innebär att företag måste sätta sig in i vad nya regler innebär, vilket leder till administration för företagen. Det skapar således kostnader och inte minst en osäkerhet hos företagen, såväl för nya som för etablerade företag. Generellt sett sker sällan nyinvesteringar och nyanställningar i företag som upplever en osäkerhet om villkor och förutsättningar på marknaden.

Utvärdering av de samhällsekonomiska effekterna med fokus på marknad och konkurrens

I promemorian beskrivs endast kortfattat förslagets påverkan på andelen svart och vitt utförda tjänster, och då främst när det gäller flyttjänster. Att de vitt utförda tjänsterna ligger kvar på samma nivå eller ökar i ekonomin är angeläget av många olika skäl. Mot detta måste dels likhetsprincipen vägas in och den effekt som skattereduktionen får relativt andra branscher som inte omfattas av möjligheter till skattereduktion, dels kostnaden för skattereduktionen totalt som blir följden för statskassan.

En växande ekonomi är viktigt för Sveriges konkurrenskraft. Det förutsätter dels sunda konkurrensförhållanden för företag, dels att branscher har likvärdiga förutsättningar att bedriva näringsverksamhet. Dessa samband och de samhällsekonomiska effekterna av RUT- och ROT-avdragen, exempelvis sett till andelen svart utförda tjänster och konsekvenser för olika branscher, är inte utredda sedan 2011.

Tillväxtverket anser därför att en utvärdering av de samhällsekonomiska effekterna bör genomföras för att öka kunskapen om regelverkens konsekvenser ur olika perspektiv på kort och lång sikt samt för olika branscher för att på sikt möjliggöra en stabilitet i villkor och regler för företagen över tid. Det skulle öka transparensen för företagen och därmed stärka företagens möjligheter att konkurrera på likvärdiga villkor på marknaden.

Arbetsintegrerande sociala företag och integration för tillväxt

Ur ett integrationsperspektiv är det angeläget att underlätta för arbetsintegrerande sociala företag att starta och utvecklas. Det kan leda till fler arbetstillfällen och vägar till jobb och företagande för de som arbetar i, och ofta även driver sociala företag, till

exempel utlandsfödda med låg utbildning, långtidsarbetslösa och personer med funktionsnedsättning orsakade till exempel av trauma från krig och flykt. Många av de som utför tjänsterna i sociala företag är även delägare, varav en hög andel är kvinnor.

Införandet av reserverade kontrakt inom Lagen om offentlig upphandling (LOU) har utretts. I en lagrådsremiss (Nytt regelverk om upphandling) förslår regeringen att deltagandet i en offentlig upphandling ska kunna reserveras till exempel för leverantörer vars främsta syfte är social och yrkesmässig integration av personer med funktionsnedsättning eller av personer som har svårt att komma in på arbetsmarknaden.

På samma sätt kan RUT-avdraget användas för att aktivt utveckla socialt företagande och Tillväxtverket föreslår att RUT-avdraget utökas till hushåll som köper tjänster från arbetsintegrerande sociala företag och arbetskooperativ med liknande inriktning. Då riktas avdraget så att det stärker såväl det sociala perspektivet som arbetet med jämställdhet och integration.

Konsekvenser för jämställdhet och integration

Myndigheten noterar att om RUT-avdraget utökas till att omfatta beskärning av och borttagande av träd och buskar, flyttjänster och it-tjänster i hemmet berörs i första hand de delar av arbetsmarknaden och företagandet som domineras av män. Detta lyfts också fram i promemorian. Samtidigt kan det noteras att läxhjälp och matlagning, tjänster som tidigare omfattades av RUT-avdraget, i högre utsträckning utförs av kvinnor och unga. Den sammantagna konsekvensanalysen gällande jämställdhet för de tjänster som omfattas av RUT-avdraget innebär således att mäns förutsättningar att arbeta eller driva företag i högre grad gynnas av förändringarna i RUT-avdraget. Detta bör följas noga framöver så att kvinnors och ungas möjligheter att driva företag och arbeta inte ytterligare försämras för verksamheter och företag som omfattas av RUT-avdrag.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Gunilla Nordlöf. Gunilla Thorstensson har varit föredragande. I handläggningen har även Michael Heuman, Annika Järeemo, Eva Johansson, Vukica Bosnjak och Helena Nyberg Brehnfors deltagit.

Gunilla Nordlöf

Gunilla Thorstensson